

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2016/6

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

(za obdobje 1. 1. 2013 - 31. 12. 2015)

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0138
Naslov programa	Preteklost severovzhodne Slovenije in sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske in Hrvaške The past of North Eastern Slovenia and neighbouring regions of Austria, Hungary and Croatia
Vodja programa	11361 Darko Friš
Obseg raziskovalnih ur (vključno s povečanjem financiranja v letu 2015)	6864
Cenovni razred	
Trajanje programa	01.2013 - 12.2015
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	2565 Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.01 Zgodovinopisje
Družbeno-ekonomski cilj	
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 Humanistične vede 6.01 Zgodovina in arheologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Povzetek raziskovalnega programa¹

SLO

Raziskovalni program	Preteklost severovzhodne Slovenije in sosednjih pokrajin Avstrije,
----------------------	--

Madžarske in Hrvaške je potekal v obdobju med leti 2013 in 2015. Pri tem se je raziskovalna skupina ukvarjala z raziskovanjem politične, gospodarske, socialne, kulturne, verske in literarne zgodovine ter sedanjosti Štajerske, Koroške in in Prekmurja od srednjega veka do danes.

Nekateri vidiki politične, gospodarske, kulturne, verske in socialne zgodovine tega območja so namreč ostali še povsem neobdelani. Podobno je bilo tudi na področju lokalne in krajeвне zgodovine, socialne slojevitosti in mikroekonomskih dognanj.

Kar zadeve teme, vezane na Štajersko, je bilo težišče predvsem na 19. in 20. stoletju. Člani programske skupine so se nadalje dejavno vključili v obeleževanje 850. obletnice prve omembe mariborskega gradu. Nastala je kratka, a pomembna monografija o izvoru gradu in naselbine pod njim, ki je slovensko zgodovinsko obogatila s svežimi uvidi. Na področju raziskovanja novejših zgodovinskih obdobj je treba omeniti še kulturnozgodovinsko študijo o dijakih s Primorskega na mariborski klasični gimnaziji.

Sicer pa so bile v ospredju raziskave razvoja severovzhodne Slovenije v kontekstu širšega sosedstva. Rezultat teh prizadevanj je med drugim znanstvena monografija o zgodovinskem razvoju strankarskih sistemov v srednji in vzhodni Evropi po letu 1989. V podoben kontekst sodi odmevna znanstvena monografija o atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda in o njegovih odmevih v slovenski javnosti. Monografija prinaša nekatere nove interpretacije zgodovinskih virov ter nove poglede na nekatera doslej uveljavljena stališča o liku in delu Franca Ferdinanda.

Sociološki del programske skupine se je posvečal predvsem vprašanju položaja mladine v serevzhodni Sloveniji in v širšem slovenskem prostoru. Ravno tako je primerjalno obravnaval religioznost na nekdanjem jugoslovanskem ozemlju v obdobju po koncu skupne države. V sklopu sociološkega dela programske skupine je nastala tudi monografija *Korenine nadnaravnega*.

Verska in cerkvena zgodovina sta bili v raziskavah članov programske skupine tudi sicer pomembno zastopani. Sad teh prizadevanj je bil pregleden prispevek o profilu slovenskih duhovnikov od obdobja razsvetljenstva do druge polovice 20. stoletja in njihovega vpliva na procese nacionalne emancipacije Slovencev.

Pozornost raziskave je bila usmerjena še na življenje in delo posameznikov, ki so s svojim delovanjem vplivali na podobo severovzhodne Slovenije. Eden takih je bil Vekoslav Grmič. Sodelavci programske skupine so razen tega pripravili nekaj novih gesel za Novi slovenski biografski leksikon.

Otipljivi rezultat dela programske skupine je predvsem šest znanstvenih monografij in vrsta znanstvenih člankov.

Raziskovalci, vključeni v projekt, so zbirali gradivo v knjižnicah in arhivih na Dunaju, v Washingtonu, Londonu, Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Varaždinu, Trstu, Vasi Megyei Levéltár Szombathely, Zala Megyei Levéltár Zalaegerszegu, Celovcu, Murski Soboti in na Ptuju.

ANG

The research programme *The Past of North Eastern Slovenia and neighbouring regions of Austria, Hungary and Croatia* was conducted in the period between 2013 and 2015.

During the mentioned period the Research Group dedicated itself to the researching of political, economic, social, cultural and religious past and present of Styria, Carinthia and Prekmurje from the Middle Ages till today.

Lesser known or completely new research topics were particularly stressed, since some aspects

of political, economic, cultural, religious and social history remained completely unconsidered till now.

With regard to Styria, the history of the 19th and 20th was at the centre of the group's projects. Members of the programme group also actively participated in commemorations dedicated to the 850th anniversary of first mention of the Maribor castle. A short, yet important monograph about the origins of the castle, which enriched Slovenian historiography with fresh insights, forms the main result of these activities. Concerning researches of the contemporary history a cultural historical study on pupils of the Maribor grammar school born in the Slovene Littoral deserves to be mentioned.

Researches dedicated to the development of North-Eastern Slovenia in the framework of its broader neighbourhood formed the second focus of the group's researches. In this context, the scientific monograph on the historical development of party systems in Central Eastern Europe after 1989 deserves to be mentioned. The acclaimed monograph on Sarajevo assassination and reactions to it in Slovene public is part of the same context.

The sociological part of the programme group was active mainly in researches of the status of youth in NE Slovenia and in broader Slovenian environment. It also treated religiosity in former Yugoslav societies in the period after the end of the common state in a comparative manner. The monograph *Roots of the Supra-Natural* was also published.

Religious and church history featured prominently also in researches of other group members. These activities resulted in a concise contribution on the profile of Slovene priests from the Enlightenment period till the second half of the twentieth century.

Life and work of individuals, who through their activities had contributed to the development of NE Slovenia, formed one of the important focuses of our research. One of such individuals was certainly Vekoslav Grmič. Members of the research group also authored some new articles for the Novi slovenski biografski leksikon (New Slovenian Biography).

Six scientific monographs and a number of scientific papers certainly are the main visible result of the programme group's work.

Researchers who were part of the project, conducted their work using libraries and archives in Vienna, Washington, London, Ljubljana, Maribor, Zagreb, Szombathely, Zalaegerszeg, Klagenfurt, Murska Sobota and Ptuj.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu, (vključno s predloženim dopolnjenim programom dela v primeru povečanja financiranja raziskovalnega programa v letu 2014)²

SLO

Raziskovalni program Preteklost severovzhodne Slovenije in sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske in Hrvaške je potekal v obdobju med leti 2013 in 2015. Pri tem se je raziskovalna skupina ukvarjala z raziskovanjem politične, gospodarske, socialne, kulturne, verske in literarne zgodovine ter sedanjosti Štajerske, Koroške in in Prekmurja od srednjega veka do danes.

Raziskave so bile usmerjene na analitični in sintetični prikaz zgodovine srednjeveškega in novoveškega obdobja ter na obdobje novejšje in sodobne zgodovine na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju ter primerjalno na sosednja področja. Na osnovi že opravljenih raziskav je raziskovalna skupina nadgrajevala znanje o razvojnih procesih z mnogimi mikroraziskavami določenih tem. Poudarek je dajala do sedaj manj obdelanim in popolnoma novim raziskovalnim vsebinam.

Nekateri vidiki politične, gospodarske, kulturne, verske in socialne zgodovine tega območja so namreč ostali še povsem neobdelani. Podobno je bilo tudi na področju lokalne in krajevne zgodovine, socialne slojevitosti in mikroekonomskih dognanj.

Prekmurje je bilo deležno pozornosti predvsem z vidika novih odkritij jezikovnih dokumentov in zgodovine reformacije in protireformacije. Omeniti moramo slednjič prispevek s področja ekozgodovine, posvečen vplivu reke Mure na njeno okolico skozi zgodovino.

Kar zadeve teme, vezane na Štajersko, je bilo težišče predvsem na 19. in 20. stoletju. Veliko novih spodbud v tej smeri je dal sicer že leta 2012 izpeljani mednarodni simpozij o pomembnih osebnostih, na podlagi katerega so leta 2013 nastale številne znanstvene objave. Člani programske skupine so se nadalje dejavno vključili v obeleževanje 850. obletnice prve omembe mariborskega gradu. Nastala je kratka, a pomembna monografija o izvoru gradu in naselbine pod njim, ki je slovensko zgodovinopisje obogatila s svežimi uvidi. Prav tako je član programske skupine sodeloval pri pripravi strokovne monografije o Piramidi. Na področju raziskovanja novejših zgodovinskih obdobj je treba omeniti še kulturnozgodovinsko študijo o dijakih s Primorskega na mariborski klasični gimnaziji.

Sicer pa so bile v ospredju raziskave razvoja severovzhodne Slovenije v kontekstu širšega sosledstva. Rezultat teh prizadevanj je med drugim znanstvena monografija o zgodovinskem razvoju strankarskih sistemov v srednji in vzhodni Evropi po letu 1989. Obravnave so bili deležni slovenski diplomati v srednjeevropskem prostoru, na poseben način tisti s časovnega stičišča med monarhistično in komunistično Jugoslavijo. V podoben kontekst sodi odmevna znanstvena monografija o atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda in o njegovih odmevih v slovenski javnosti. Monografija je v letu obeleževanja stoletnice prve svetovne vojne zbudila precej pozornosti in prinaša nekatere nove interpretacije zgodovinskih virov ter nove poglede na nekatera doslej uveljavljena stališča o liku in delu Franca Ferdinanda.

Sociološki del programske skupine se je posvečal predvsem vprašanju položaja mladine v serevzhodni Sloveniji in v širšem slovenskem prostoru. Ravno tako je primerjalno obravnaval religioznost na nekdanjem jugoslovanskem ozemlju v obdobju po koncu skupne države. V sklopu sociološkega dela programske skupine je nastala tudi monografija *Korenine nadnaravnega*.

Verska in cerkvena zgodovina sta bili v raziskavah članov programske skupine tudi sicer pomembno zastopani. Sad teh prizadevanj je bil pregleden prispevek o profilu slovenskih duhovnikov od obdobja razsvetljenstva do druge polovice 20. stoletja in njihovega vpliva na procese nacionalne emancipacije Slovencev. Ravno tako je bil objavljen prikaz verskega življenja v Celju med obema svetovnima vojnima z obširnimi problemskim uvodom o izzivih, ki jih je pred verske skupnosti v severovzhodni Sloveniji postavljala vstop v novi državni okvir Kraljevine SHS. Tik pred natisom sta še prispevka, ki zadevata redovne skupnosti v slovenskem prostoru v srednjem in zgodnjem novem veku. Eden se ukvarja z benediktinci, drugi pa z redovnim življenjem v Prekmurju do konca zgodnjega novega veka.

Tudi znanstvena monografija o uporabi virov pri pouku zgodovine, nastala v sklopu programske skupine, kljub svoji širši temi vključuje veliko ilustrativnega gradiva, zanimivega za v projektu zajete pokrajine. Podobno sta se prispevka, posvečena antični zgodovini, sicer dotikala splošnejših vprašanj, a sta pomembno vključevala dejavnost posameznikov s širšega v projektne vsebine vključenega zemljepisnega območja.

Kot je bilo že omenjeno, je bila pozornost raziskave usmerjena še na življenje in delo posameznikov, ki so s svojim delovanjem vplivali na podobo severovzhodne Slovenije. Eden takih je bil Vekoslav Grmič. Kot duhovnik, teolog, kulturnik, predvsem pa vsestranski organizator je vtisnil bistven pečat razvoju katoliške misli na Slovenskem po drugi svetovni vojni. Sodelavci programske skupine sorazen tega pripravili nekaj novih gesel za Novi slovenski biografski leksikon.

Navsezadnje bo znanstvena monografija o Iranu, čeprav se neposredno ne navezuje na rdečo nit raziskovanja v njej, obogatila slovensko zgodovinopisje, ki je doslej neevropskim okoljem in zlasti Iranu posvečalo premalo pozornosti. Monografijo odlikuje predvsem pregleden, slovenskemu bralcu prilagojen prikaz celotne zgodovine perzijskega prostora od Elamcev do islamske revolucije 1979.

Otipljivi rezultat dela programske skupine je predvsem šest znanstvenih monografij in vrsta znanstvenih člankov.

V interdisciplinarne obdelave je raziskovalna skupina vključila tudi nove tehnike raziskovalnega dela: elektronski mediji, računalniški pripomočki, internet in elektronska pošta.

Raziskovalci, vključeni v projekt, so zbirali gradivo v knjižnicah in arhivih na Dunaju, v Washingtonu, Londonu, Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Varaždinu, Trstu, Vasi Megyei Levéltár Szombathely, Zala Megyei Levéltár Zalaegerszegu, Celovcu, Murski Soboti in na Ptuju.

Dva člana programske skupine, prof. dr. Friš in doc. dr. Maver, sta sodelovala pri pripravi in zasnovi razstave Kri iz večernih sladkih oblakov v Pokrajinskem muzeju Maribor, ki je bila odprta junija 2014.

Decembra 2014 je bil prof. dr. Friš predsednik organizacijskega odbora dvodnevnega mednarodnega znanstvenega simpozija o veliki vojni sto let pozneje. Ob njem sta na simpoziju sodelovala še dva druga člana programske skupine.

V obravnavanem obdobju so bili posamezniki iz programske skupine tudi aktivni člani v uredniškem odboru revije Studia Historica Slovenica. Njen vodja je hkrati glavni in odgovorni urednik omenjene revije. Člana programske skupine sodelujeta še v uredniškem odboru revije Časopis za zgodovino in narodopisje oziroma v uredniškem odboru revije Acta Histriae.

4.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

SLO

Obdelava zgoraj omenjenih vsebin je vsekakor velik prispevek za celovit prikaz tega dela Slovenije. Hkrati pa je tudi v pomoč mnogim tukajšnjim aktualnim in prihodnjim projektom za boljše zaposlovanje, razvoj turizma, čistejšega okolja in naravi prijaznega kmetovanja.

Rezultati raziskav vsebujejo vrsto stičnih točk s ciljem utrjevanja nacionalne identitete in ohranjanja raznoterosti naravne in kulturne dediščine, saj se slednje med drugim posvečajo razvoju slovenske nacionalne ideje, pojavnim oblikam nacionalno združevalnih in razdruževalnih procesov, vlogi in pomenu ključnih osebnosti, pokrivajo pa tudi nekatere vsebinske podmene ekozgodovine ter umetnostnozgodovinsko pobudo tukajšnjih regionalnih središč. V zadnjem obdobju financiranja je potrebno na tem področju omeniti zlasti dve osrednji točki, 850-letnico prve omembe mariborskega gradu in obeleževanje stoletnice začetka prve svetovne vojne. Obe sta vtisnili pečat dejavnostim programske skupine. Hkrati so v zvezi s tem izražene potrebe po zgodovinskih in socioloških raziskavah narekovale, da so člani namesto prvotno načrtovane sintetične monografije o preteklosti v raziskave vključenega prostora pripravili več posamičnih monografij, posvečenih posameznim prelomnim obdobjem in dogodkom, od srednjeveških začetkov Maribora preko

slovenskih odmevov na sarajevski atentat do vprašanja primorskih dijakov na mariborski klasični gimnaziji.

Širša javnost je bila z rezultati raziskav programske skupine seznanjena na organiziranih znanstvenih srečanjih doma in v tujini.

Doc. dr. Dragan Potočnik je maja 2013 vodil organizacijo mednarodnega znanstvenega simpozija Sožitje med kulturami – poti do medkulturnega dialoga v Mariboru.

Decembra 2013 je bil prof. dr. Friš predsednik organizacijskega odbora dvodnevne mednarodnega znanstvenega simpozija o mestih na slovenskem etničnem ozemlju med obema svetovnima vojnoma. Ob njem so na simpoziju sodelovali še drugi člani programske skupine.

Novembra istega leta so se trije člani programske skupine z referati udeležili mednarodnega znanstvenega simpozija o redovnih hišah v srednjeevropskem prostoru v organizaciji SZI na Dunaju.

Dva člana programske skupine, prof. dr. Friš in doc. dr. Maver, sta sodelovala pri pripravi in zasnovi razstave Kri iz večernih sladkih oblakov v Pokrajinskem muzeju Maribor, ki je bila odprta junija 2014.

Decembra 2014 je bil prof. dr. Friš predsednik organizacijskega odbora dvodnevne mednarodnega znanstvenega simpozija o veliki vojni sto let pozneje. Ob njem sta na simpoziju sodelovala še dva druga člana programske skupine.

V obravnavanem obdobju so bili posamezniki iz programske skupine tudi aktivni člani v uredniškem odboru revije Studia Historica Slovenica. Njen vodja je hkrati glavni in odgovorni urednik omenjene revije. Člana programske skupine sodelujeta še v uredniškem odboru revije Časopis za zgodovino in narodopisje oziroma v uredniškem odboru revije Acta Histriae.

5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v letu 2015⁴

SLO

Programska skupina v letu 2015 ni doživela večjih sprememb.

6.Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁵

	Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID		77513473	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Zgodovinski razvoj strankarskih sistemov in volitve v srednji in vzhodni Evropi po letu 1989	
		ANG	Historical development of party systems in Central and Eastern Europe after 1989	
	Opis	SLO	Pregleden prikaz razvoja strankarskih sistemov v nekdanjih državah vzhodnega bloka, danes članicah EU, pa tudi v Sloveniji, Hrvaški, Ukrajini in Belorusiji	
		ANG	A concise survey of the develop,ent of party systems (from historical point of view) in former Soviet Bloc countries, which are nowadays EU members, and also in Slovenia, Croatia, Ukraine and Belarus	
	Mednarodna založba Znanstvenoraziskovalnega inštituta dr. Franca			

	Objavljeno v		Kovačiča; 2013; 1 optični disk (CD-ROM); A': 1; Avtorji / Authors: Maver Aleš, Friš Darko	
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID		2448595	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Slovenski diplomati v začetnih letih jugoslovanskega stalnega predstavništva pri OZN	
		ANG	Slovenian diplomats during the first years of the Yugoslav permanent delegation	
	Opis	SLO	Dragocen prikaz delovanja slovenskih diplomatov v jugoslovanski diplomaciji v prvih desetletjih po drugi svetovni vojni	
		ANG	An important survey of the work and actions of Slovenian diplomats as parts of Yugoslav diplomacy during the first decades after the WWII	
	Objavljeno v		Zgodovinsko društvo za Južno Primorsko; Acta Histriae; 2013; Letn. 21, št. 3; str. 389-408; Impact Factor: 0.050; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.27; A': 1; WoS: MM; Avtorji / Authors: Rahten Andrej	
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID		19746312	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Spremembe religioznosti in vpliv religioznosti na emancipativne vrednote v postjugoslovanskih družbah	
		ANG	Religious change and the impact of religiosity upon emancipative values in post-Yugoslav countries	
	Opis	SLO	Prispevek o podobah religioznosti v državah nekdanje Jugoslavije v obdobju 1990-2012	
		ANG	A paper on images of religiosity in post-Yugoslav societies during the period 1990-2012	
	Objavljeno v		Center for the Study of Post-Yugoslav Societies, Faculty of Arts; 20 years later; 2013; Str. 223-243; Avtorji / Authors: Lavrič Miran	
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
4.	COBISS ID		273194752	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Prestolonaslednikova smrt	
		ANG	Death of a heir apparent	
	Opis	SLO	Pomembna študija o okoliščinah sarajevskega atentata 1914, pa tudi o slovenskem razumevanju dogodkov	
		ANG	An important study on circumstances of the Sarajevo assassination in 1914 and its background, as well as on Slovenian understanding of the events	
	Objavljeno v		Cankarjeva založba; 2014; 176 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Rahten Andrej	
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija	
5.	COBISS ID		79569153	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Maribor v 12. stoletju	
		ANG	Maribor in the twelfth century	
	Opis	SLO	Temeljna študija o prvi omembi mariborskega gradu in prvih desetletjih naselbine pod njim z novo interpretacijo nekaterih ključnih virov zanja	
		ANG	A comprehensive study of the first mentioning of the Maribor Castle and about first decades of the settlement in the Maribor area, featuring a new interpretation of some crucial sources	

Objavljeno v	Pokrajinski arhiv; 2014; 1 mapa (51 nevezanih str.); Avtorji / Authors: Ravnikar Tone
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	20373000	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Reka Mura na Slovenskem v novem veku
		ANG	The Mura river in Slovenia during the modern age
	Opis	SLO	Zanimiva ekohistorična študija o pomenu Mure na Slovenskem
		ANG	An interesting ecohistoric study on the importance of Mura for Slovenian lands
	Šifra	F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
	Objavljeno v	Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju; Meridijani; Ekonomska i ekohistorija; 2013; Vol. 9, br. 9; str. 16-27; Avtorji / Authors: Hozjan Andrej	
	Tipologija	1.01	Izvirni znanstveni članek
2.	COBISS ID	1285509	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Mesta med obema svetovnima vojnama
		ANG	Towns and cities during the Interwar period (1918-1941)
	Opis	SLO	Odmeven mednarodni znanstveni simpozij o politični, kulturni, gospodarski, socialni in verski zgodovini mest na slovenskem etničnem ozemlju med letoma 1918 in 1941
		ANG	An acclaimed international scientific meeting dedicated to political, economic, cultural, social and religious history of cities and towns in Slovenian lands during the period from 1918 to 1941
	Šifra	B.01	Organizator znanstvenega srečanja
	Objavljeno v	2013; Avtorji / Authors: Friš Darko, Kladnik Tomaž, Perovšek Jurij, Rahten Andrej, Bajc Gorazd, Matjašič Friš Mateja, Borko Elko, Jenuš Gregor	
	Tipologija	3.25	Druga izvedena dela
3.	COBISS ID	20459784	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Vojna na Hrvaškem 1990-1995
		ANG	War in Croatia, 1990-1995
			Zadnje desetletje 20. stoletja je za Jugoslavijo prineslo velike spremembe. Kmalu po Titovi smrti so do tedaj prikrite napetosti izbruhnile na površje. V začetku osemdesetih let so izbruhnili nemiri Albancev v avtonomni pokrajini Kosovo, ki so pomagali oživiti srbski nacionalizem, ki ga je komunistični režim desetletja držal pod kontrolo. Leta 1986 so bili objavljeni odlomki Memoranduma SANU, v katerem je bil položaj srbskega naroda v Jugoslaviji prikazan kot katastrofalen. V Srbiji je prišlo konec osemdesetih let do množičnega gibanja, ki je izražalo hegemonistične težnje Srbov pod vodstvom Slobodana Miloševića. Na Hrvaškem je na prvih svobodnih volitvah po drugi svetovni vojni zmagala HDZ (Hrvatska demokratska zajednica) pod vodstvom Franja Tuđmana, ki je sprejela vrsto ukrepov, ki naj bi zmanjšali nesorazmerno vlogo srbske manjšine v javnem življenju na Hrvaškem in oživila stare hrvaške simbole iz časa NDH, kar je med hrvaškimi Srbi povzročilo veliko ogorčenje. Avgusta 1990 so krajinski Srbi v

	Opis	SLO Kninu razglasili avtonomijo in blokirali prometne poti Dalmaciji. Upor se je širil tudi na druga območja na Hrvaškem, kjer so živeli Srbi. V začetku leta 1991 so nemiri že prerasli v oborožene spopade s hrvaško policijo v Pakracu, Plitvicah in Borovem Selu. Na obeh straneh so padle prve žrtve. Hrvaška je bila razorožena in soočena z močno JLA, v kateri so prevladovali Srbi. Konec julija 1991 se je vojna na Hrvaškem dokončno razplamtela. Do tedaj so srbski uporniki, ob pomoči JLA in paravojaških formacij, brez večjih oboroženih spopadov s hrvaško stranjo uspeli okupirati velik del Hrvaške. Boji so izbruhnili v širokem loku od Gospića na jugu in Karlovca na severu, ki je blizu Zagreba in južno od njega, preko Pakraca in Okučanov do Vukovarja v vzhodni Slavoniji. Armada se je na Hrvaškem bojevala izredno regionalizirano, na več samostojnih in popolnoma ločenih celotah. Tako se je izoblikovalo več bojišč, ki med sabo niso bila vojaško povezana, ampak le smiselno v uresničevanju projekta Velike Srbije. Najbolj srditi boji z največ žrtvami so potekali na vzhodnoslavonskem bojišču in so dosegli višek s srbskim zavzetjem Vukovarja. Intenzivnost bojov na zahodnoslavonskem bojišču je le malo zaostajala za ostrino vzhodnoslavonskih bojov. Bojišče na Baniji in Pokolpju ter karlovško in kordunsko bojišče sta predstavljali najbolj severozahodno bojišče v vojni na Hrvaškem, hkrati sta bili najbližje Sloveniji. V Liki in severni Dalmaciji so hoteli srbski uporniki ob pomoči JLA zasesti Zadar in si tako izboriti prehod na morje. Hrvaške sile so tukaj spretno obranile Šibenik. Južnodalmatinsko (dubrovniško) bojišče je skupaj s pomorskim bojiščem predstavljalo najbolj južno dogajanje v vojni na Hrvaškem. V začetku oktobra 1991 je JLA z morja, kopnega in iz zraka nepričakovano napadla Dubrovnik, vendar so branilci odbili vse napade. Konec leta 1991 se je razmerje moči začelo nagibati v korist Hrvaške. Hrvaška vojska je to izkoristila z ofenzivo za osvobodjanje zahodne Slavonije, ki pa je bila zaključena samo deloma, ker je bilo v začetku leta 1992 v Sarajevu podpisano premirje. Marca 1992 se je na Hrvaškem pričela operacija Zaščitnih sil OZN, ki so se razmestile na tista območja na Hrvaškem, ki so jih zasedli uporni Srbi in JLA. Aprila istega leta je Hrvaška vojska poskušala s prodorom v Baranjo, ki pa ni bil uspešen. V začetku julija 1992 je Hrvaška vojska z vojaško operacijo osvobodila dubrovniško primorje. 21. junija 1992 so hrvaške sile začele akcijo na Miljevkem platoju in tako prisilile srbske sile na umik iz okolice Šibenika in Vodice. V začetku leta 1993 je Hrvaška vojska pričela z operacijo, s katero je potisnila Srbe s ključnih točk okrog Maslenice, letališča Zemunik in jezu hidroelektrarne Peruća. Ob hkratnih vojaških akcijah je hrvaška stran s srbsko sklenila tudi nekaj sporazumov. Septembra 1993 so hrvaške sile osvobodile Medaški žep pri Gospiću. The last decade of the 20th century brought major changes to Yugoslavia. Shortly after Tito's death latent tensions erupted to the surface. In the early eighties Albanian riots erupted in the autonomous province of Kosovo which helped revive Serbian nationalism for decades kept under control by the communist regime. In 1986 excerpts of SANU Memorandum were published in which the position of the Serb nation in Yugoslavia was portrayed as catastrophic. In Serbia in the late eighties a mass movement occurred which expressed hegemonic aspirations of the Serbs under the leadership of Slobodan Milošević. In Croatia HDZ (Croatian Democratic Union) under the leadership of Franjo Tuđman won the first free elections after the Second World War. HDZ has taken a number of measures to reduce the disproportionate role of the Serbian minority in public life in Croatia and revived the old Croatian symbols from the time of NDH (Independent State of Croatia), which caused great outrage with Croatian Serbs. In August 1990 the Krajina Serbs declared autonomy in Knin and blocked traffic routes to Dalmatia. The resistance has spread to other areas where Serbs lived in Croatia. In early 1991 the unrests have escalated into armed conflicts with the Croatian police in Pakrac, Plitvice, and Borovo Selo. First victims fell on both sides. Faced with the strong JLA dominated
--	------	---

		by Serbs, Croatia was disarmed. In late July 1991 the war in Croatia totally flared. Until then the Serb rebels - with the help of JLA and paramilitary formations - managed to occupy a large part of Croatia without major armed conflict with the Croatian side. Fights broke out in a wide arc from Gospić in the south and Karlovac in the north - which is close to Zagreb and south of it - over Pakrac and Okučani to Vukovar in Eastern Slavonia. The army fought in Croatia on a regional scale, in more independent and completely separated areas. In this way several battlefields were formed which were not linked militarily but logically in the implementation of the project of Greater Serbia. The fiercest fights with most victims were held in the Eastern Slavonian battlefield and culminated with the Serbian occupation of Vukovar. The intensity of the fighting in the Western Slavonian battlefield was only slightly behind that of Eastern Slavonia. The battlefields of Banija, Pokolpje, Karlovac, and Kordun were held for most northwestern battlegrounds in the war in Croatia, and were the closest to Slovenia. In Lika and northern Dalmatia Serb rebels -with the help of JLA - wanted to occupy Zadar and thus carve out the passage to the sea. Here Croatian forces skilfully fend off Šibenik. The south Dalmatian (Dubrovnik) battlefield together with the maritime battlefield represented the most southern developments of the war in Croatia. In early October 1991 JLA unexpectedly attacked Dubrovnik from the sea, land and air but the defenders repelled all attacks. At the end of 1991 the balance of power began to tilt in favour of Croatia. The Croatian army took this opportunity with the offensive for the liberation of Western Slavonia which was completed only in part due to the ceasefire signed in Sarajevo in early 1992. In March 1992 the UNPROFOR (United Nations Protection Force) operation was launched in Croatia. The troops were distributed to areas occupied by rebel Serbs and JLA. In April of the same year the Croatian army tried to penetrate Baranja but was not successful. In early July 1992 the Croatian Army liberated the Dubrovnik coastal area. On June 21 in 1992 Croatian forces began a campaign on the Miljevac plateau and thus forced the Serb forces to withdraw from the vicinity of Šibenik and Vodice. In early 1993 the Croatian army launched an operation which pushed the Serbs to withdraw from key points around Maslenica, airport Zemunik and the hydroelectric dam of Peruća. Simultaneously with the military actions the Croatian and Serbian sides also concluded a few agreements. In September 1993 Croatian forces liberated the Medak pocket at Gospić.	
	Šifra	D.09	Mentorstvo doktorandom
	Objavljeno v	M. Hribernik]; 2013; 417 str.; Avtorji / Authors: Hribernik Miro	
	Tipologija	2.08	Doktorska disertacija
4.	COBISS ID	79135489	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Kri iz večernih sladkih oblakov
		ANG	Blood from the sweet vespertine clouds
	Opis	SLO	Odmevna razstava o usodah preprostih ljudi v zaledju v obdobju prve svetovne vojne s poudarkom na območju slovenske Štajerske
		ANG	An acclaimed exhibition on the destinies of common people on terrain during the Great War, centred on the area of the Slovene Styria
	Šifra	D.01	Vodenje/koordiniranje (mednarodnih in domačih) projektov
	Objavljeno v	Pokrajinski muzej = Regional Museum; 2014; 19 str.; Avtorji / Authors: Friš Darko, Maver Aleš, Kladnik Tomaž, Bevc Varl Valentina	
	Tipologija	2.17	Katalog razstave
5.	COBISS ID	20347656	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Zaposlenost in mobilnost

	ANG	Employment and mobility
Opis	SLO	Temeljita študija o zaposlitvenih možnostih in socialni mobilnosti mladih na obkmočju nekdanje Jugoslavije
	ANG	An in-depth analysis of the employment possibilities and social mobility of the youth in the post-Yugoslav area
Šifra	F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
Objavljeno v	Centre for the Study of Post-Yugoslav Societies (CEPYUS); Friedrich-Ebert-Stiftung (FES); Slovenian youth 2013; 2014; Str. 57-81; Avtorji / Authors: Lavrič Miran	
Tipologija	1.16	Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

8. Drugi pomembni rezultati programske skupine⁷

Leta 2013 in 2014 je več članov programske skupine (dr. D. Friš, dr. A. Hozjan, dr. T. Ravnikar, dr. A. Maver, dr. D. Potočnik) sodelovalo pri pripravi interaktivnih učbenikov za zgodovino v okviru projekta E-šolska torba.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Raziskave so bile usmerjene v kompleksne obravnave prostora, v njem potekajočih procesov, interakcij in razmer ne glede na stanje lastninskih, medetničnih in drugih odnosov v posameznih obdobjih. V prostoru so se skozi stoletja oblikovale večetnične in multikulturene tendence in sestavile pisano fresko življenje znotraj regij in subregij. Poglobljeno razumevanje odnosov in interakcij med posameznikom in družbo in posameznikom in institucijami je dragocen prispevek za gradnjo takšnih odnosov v širšem evropskem prostoru. Območje zanimanja programske skupine je po drugi strani znanstvenikom iz sosednjih držav in iz Evrope ponudila marsikatero novo spoznanje z njihovih specialnih področij zanimanja. Ker smo že precej časa v procesu stalnih znanstvenih in projektnih izmenjav, so znanstveni rezultati skupine njenim članom pomagali pri vključevanju in primerni udeležbi v aktualnih znanstvenoraziskovalnih dogajanjih okoli nas.

ANG

Research was directed at complex analyses of a space as well as processes, interactions and circumstances in it regardless interethnic and other relations in various periods. In the space multiethnic and multicultural tendencies were formed through the centuries and created an impressive fresco of life within the borders of regions and subregions. A deep understanding of relations and interactions between individual and society and between individual and institutions is a precious contribution to the formation of such relations in a broader European area. The area of interest, covered by the research group, on the other hand offered many new dates in the area of their special interest to scientists from neighbouring countries and from Europe. Since we are part of process of constant scientific and project exchanges for quite a long time, the achieved scientific results helped the group members with their inclusion and an appropriate participation in current scientific trends around us.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Intenzivna obdelava doslej malo znanih in posebej izpostavljenih raziskovalnih vsebin bo gotovo v pomoč mnogim regionalnim, pokrajinskim in lokalnim dejavnikom v kulturi, izobraževanju, znanosti, turizmu in pri ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Nekateri vidiki politične, gospodarske, kulturne, socialne in verske zgodovine na posameznih delih vključenega prostora sploh še niso bili deležni obdelave. Če povzamemo, ustvarjajo načrtovani rezultati programske

skupine konkretne možnosti za razvoj turizma, množične in individualne rekreacije, pohodništva, kulturnih dogodkov in novih oblik kmetijstva. Omenjeno je vsekakor lahko pot k ustvarjanju novih delovnih mest, uspešni izpeljavi strukturnih in razvojnih mikroprojektov v posameznih lokalnih okoljih in h konkretnemu dodatnemu zaposlovanju posameznikov v mnogih drugih na našeto vezanih dejavnostih.

ANG

The intensive treatment of lesser known and especially outstanding scientific topics, done by the research group, will certainly be helpful for many regional, provincial and local factors in culture, education, science, tourism and in the preservation of natural and cultural heritage. Some aspects of political, economic, cultural, social and religious history of different parts of the included area even weren't object of scientific analysis so far. To shorten our point, the achieved results of the programme group create concrete possibilities for the development of tourism, mass and individual recreation, trekking, cultural events and new forms of agriculture. That all can certainly be a way to creation of new working places, to successful execution of structural and development micro projects in different local environments and to concrete additional employing of individuals in many other activities, connected to the mentioned areas.

10. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2013-31.12.2015¹¹

10.1. Diplome¹²

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	97
bolonjski program - II. stopnja	11
univerzitetni (stari) program	72

10.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹³

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
0	Miro Hribnik	☐	☒	☐	
0	Aleksandra Gačić	☐	☒	☐	
0	Matjaž Grahornik	☒	☐	☐	
0	Mladen Horvat	☐	☒	☐	

Legenda:

Mag. - Znanstveni magisterij**Dr.** - Doktorat znanosti**MR** - mladi raziskovalec

11. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
		☐	☐		

Legenda zaposlitev:

A - visokošolski in javni raziskovalni zavodi**B** - gospodarstvo**C** - javna uprava**D** - družbene dejavnosti**E** - tujina**F** - drugo

12.Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2013-31.12.2015

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programski skupini	Število mesecev	
		▼		

Legenda sodelovanja v programski skupini:

- A** - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
B - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
C - študent – doktorand iz tujine
D - podoktorand iz tujine

13.Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2013-31.12.2015¹⁵

SLO

Član programske skupine doc. dr. Miran Lavrič je bil v obravnavanem obdobju vključen v mednarodni projekt *Life-Strategies and Survival Strategies of Households and Individuals in South-East European Societies in the Times of Crisis*, katerega nosilec je bil Soziologisches Institut Zürich. Cilj projekta je bil opredelitev, opis in klasifikacija sprememb v praksah gospodinjstev na območju nekdanje Jugoslavije, ki jih je povzročila svetovna gospodarska kriza po letu 2008.

14.Vključenost v projekte za uporabnike, ki so v obdobju trajanja raziskovalnega programa (1.1.2013–31.12.2015) potekali izven financiranja ARRS¹⁶

SLO

15.Ocena tehnološke zrelosti rezultatov raziskovalnega programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁷

SLO

16.Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	EUR
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁸	

17.Izjemni dosežek v letu 2015¹⁹**17.1. Izjemni znanstveni dosežek**

Izjemni znanstveni dosežek programske skupine v letu 2015 je znanstvena monografija Iran: Dežela med Perzijo in islamom izr. prof. dr. Dragana Potočnika (COBISS.SI-ID 80505601). Monografija je prvi obširen pregled razgibane zgodovine prostora današnjega Irana od Elamcev do Homeinijeve dobe v slovenščini. Čeprav je na prvi pogled le od daleč povezana z osrednjimi raziskovalnimi vsebinami programske skupine, videz vara, saj avtor le malo znano iransko

zgodovino dosledno približuje srednjeevropskemu bralcu, ne da bi seveda zapadel v evrocentrizem.

Monografija prinaša pregledno predstavitev in interpretacijo zelo obsežne in razgibane snovi. Dopolnjuje jo tudi dosledno opozarjanje na dosežke iranske kulture.

Avtor se ne izogiba niti aktualnim vprašanjem, povezanim z dediščino islamske revolucije leta 1979. S tem je monografija tudi pomemben vodnik za razumevanje trenutne migrantske krize.

17.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Izjemni družbeno-ekonomski dosežek programske skupine v letu 2015 je simpozij Leto 1945 – sedem desetletij po veliki prelomnici v organizaciji Zgodovinskega društva dr. Franca Kovačiča v Mariboru (COBISS.SI-ID 1358725). Predsednik organizacijskega odbora je bil vodja programske skupine prof. dr. Darko Friš. Na simpoziju je sodelovalo še več članov programske skupine. Dvodnevni simpozij je potekal v mariborski Kadetnici 1. in 2. decembra 2015. Konec druge svetovne vojne (predvsem) v Sloveniji so z različnih vidikov osvetlili zgodovinarji, literarni in umetniški zgodovinarji, cerkveni in vojaški zgodovinarji, pravniki in arhivisti. Simpozij je postregel s številnimi novimi znanstvenimi spoznanji, povečal pa je tudi prepoznavnost Maribora in širše regije.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni;
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS;
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki;
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa.

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
matične RO (JRO in/ali RO s
koncesijo):*

in

vodja raziskovalnega programa:

Univerza v Mariboru Filozofska
fakulteta

Darko Friš

ŽIG

Datum:

18.3.2016

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2016/6

¹ Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. V primeru odobrenega povečanja obsega financiranja raziskovalnega programa v letu 2014 mora poročilo o realizaciji programa dela zajemati predložen program dela ob prijavi in predložen dopolnjen program dela v letu 2014. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, navedite: "Ni bilo sprememb.". Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru izvajanja raziskovalnega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru izvajanja raziskovalnega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://www.sicris.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki (približno 2/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki (približno 2/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

¹¹ Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1.1.2013–31.12.2015), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹² Vpišite število opravljenih diplom v času izvajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času izvajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite "MR". [Nazaj](#)

¹⁴ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1.1.2013 do 31.12.2015), izberite oz. označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁵ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁹ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2015 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analyze/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROG-ZP/2016 v1.00
EF-89-F0-68-37-70-42-7F-23-0F-8F-1A-04-FF-C6-BA-96-50-24-E5

Priloga 1

PROGRAMSKA SKUPINA

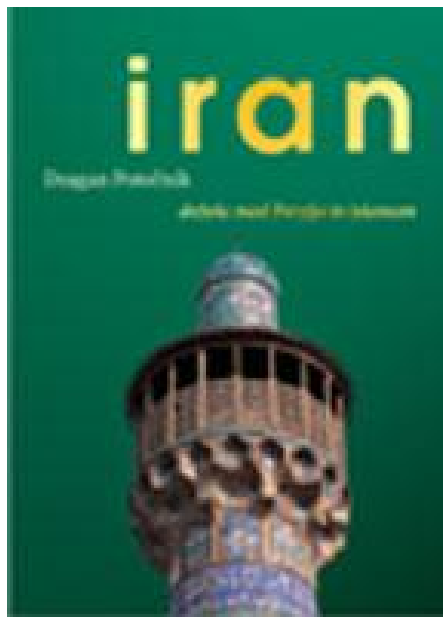
P6-0138

Preteklost severovzhodne Slovenije in
sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske
in Hrvaške

IZJEMNI ZNANSTVENI DOSEŽEK 2015

IRAN: DEŽELA MED PERZIJO IN ISLAMOM(znanstvena monografija)

Izr. prof. dr. Dragan Potočnik

Znanstvena monografija IRAN : DEŽELA MED PERZIJO IN ISLAMOM; COBISS.SI-ID 80505601

- Izjemni znanstveni dosežek programske skupine v letu 2015 je znanstvena monografija Iran: Dežela med Perzijo in islamom izr. prof. dr. Dragana Potočnika.
- Monografija prvi obširen pregled razgibane zgodovine prostora današnjega Irana od Elamcev do Homeinijeve dobe v slovenščini. Čeprav je na prvi pogled le od daleč povezana z osrednjimi raziskovalnimi vsebinami programske skupine, videz vara, saj avtor le malo znano iransko zgodovino dosledno približuje srednjeevropskemu bralcu, ne da bi seveda zapadel v evrocentrizem.
- Monografija prinaša pregledno predstavitev in interpretacijo zelo obsežne in razgibane snovi. Dopolnjuje jo tudi dosledno opozarjanje na dosežke iranske kulture.
- Avtor se ne izogiba niti aktualnim vprašanjem, povezanim z dediščino islamske revolucije leta 1979. S tem je monografija tudi pomemben vodnik za razumevanje trenutne migrantske krize.

Priloga 2

PROGRAMSKA SKUPINA

P6-0138

Preteklost severovzhodne Slovenije in
sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske
in Hrvaške

IZJEMNI DRUŽBENI DOSEŽEK 2015

LETO 1945 – SEDEM DESETLETIJ PO VELIKI PRELOMNICI (znanstveni simpozij)

Kadetnica Maribor, 1.-2. 12. 2015

Razstava Kri iz večernih sladkih oblakov (Pokrajinski muzej Maribor, 5. 6. 2014 –); COBISS.SI-ID 79135489 (katalog)

- Izjemni družbeno-ekonomski dosežek programske skupine v letu 2014 je sodelovanje vodje programske skupine, prof. dr. Darka Friša, in doc. dr. Aleša Mavra pri snovanju, pripravi in izvedbi razstave Kri iz večernih sladkih oblakov v razstavnem prostoru Kino Partizan Pokrajinskega muzeja Maribor.
- Razstava, odprta 5. junija 2014, je v ospredje postavila življenje navadnih ljudi iz severovzhodne Slovenije v zaledju med prvo svetovno vojno, čeprav se ni izognila temeljiti predstavitvi kompleksnega političnega in vojaškega dogajanja pred vojno, med njo in po njej.
- Prof. Friš in doc. Maver sta prispevala tudi glavnino besedil za spremni katalog razstave, ki je obogatila kulturno in turistično ponudbo Maribora.
- Razstava je močno odmevala v domači javnosti, dobri pa so bili tudi odzivi obiskovalcev iz tujine, s čimer se je povečala prepoznavnost Maribora, kar ni ostalo niti brez ekonomskih učinkov.